

INSTYTUT NAUK O LITERATURZE POLSKIEJ IM. IRENEUSZA OPACKIEGO

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY
UNIwersytet Śląski w Katowicach

**Uchwała Rady Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
z dnia 19 września 2017 r.**

Rada Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach wyraża głębokie oburzenie jakością opinii dotyczących grupy polskich pisarzy, które zostały opublikowane na oficjalnej stronie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciw Narodowi Polskiemu (m.in. Brunona Jasińskiego, Wilhelma Szewczyka, Lucjana Szenwalda, Leona Kruczkowskiego). W myśl Ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej opinie te mają na celu wymuszenie na władzach samorządowych zmiany nazw ulic, budowli lub obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Pragniemy zwrócić uwagę, że twórczość oraz biografie wskazanych przez Instytut Pamięci Narodowej pisarzy od wielu lat są przedmiotem gruntownych badań literaturoznawców. Niestety, tendencyjny sposób opracowania opinii przez Instytut Pamięci Narodowej wyraźnie wskazuje, że osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie nie przeprowadziły żadnej kwerendy lub przeprowadziły ją niewłaściwie. Sposób oceny pisarzy oraz ich twórczości, ograniczony wyłącznie do ich deklaracji światopoglądowych, przynależności partyjnej lub pełnionych przez nich funkcji w czasie PRL, jest niedopuszczalną redukcją i otwiera pole do manipulacji, które mogą prowadzić do zubożenia polskiej tradycji kulturowej o dorobek, który nie może ulec zapomnieniu.

Od instytucji, która jest ustawowo zobowiązana do prowadzenia działalności naukowej, śledczej, archiwalnej i edukacyjnej, mamy prawo oczekiwać staranności oraz gruntownego przygotowania merytorycznego, szczególnie w sprawie tak zasadniczej jak usunięcie czyjejś obecności z przestrzeni publicznej. Jakość i charakter opinii w żadnym wypadku nie potwierdzają znajomości opublikowanych i powszechnie dostępnych wyników badań. Te same

INSTYTUT NAUK O LITERATURZE POLSKIEJ IM. IRENEUSZA OPACKIEGO

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY
UNIwersytet Śląski w Katowicach

zastrzeżenia dotyczą również pozostałych opinii dotyczących postaci i wydarzeń historycznych.

Przypominamy również, że w sprawie Brunona Jasińskiego, który ponownie znalazł się wśród negatywnie zaopiniowanych postaci, już osiem lat temu doszło do burzliwej debaty sprowokowanej próbą wymuszenia przez Instytut Pamięci Narodowej zmiany nazwy ulicy w rodzinnej miejscowości pisarza. W jej wyniku ówczesny prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Janusz Kurtyka w kwietniu 2009 r. skierował do przewodniczącego Rady Gminy Klimontów przeprosiny, w których przyznał, że podjęte przez Instytut działanie dotyczące zmiany nazwy ulicy Brunona Jasińskiego: „było błędem podległych mi pracowników, za co biorę odpowiedzialność. Bruno Jasiński był ważną postacią polskiej kultury, wobec czego uhonorowanie jego imieniem ulicy jest uzasadnione”.

Oczekujemy, że wymagane przez ustawę ekspertyzy będą merytoryczne i sporządzone przez specjalistów. Nierzetelność i stronniczość obecnych ocen i opinii dokonanych przez Instytut Pamięci Narodowej w naszym przekonaniu dyskwalifikuje je jako podstawę lub wytyczne do działań administracyjnych.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej
im. Ireneusza Opackiego
M. Tramer
dr hab. prof. US, Maciej Tramer